

Občina Gorenja vas - Poljane v letu 2017

Po čem si bomo zapomnili leto 2017?

*Avgustovski vroči dnevi so ob 100-letnici prinesli spomin na Tavčarjevo povest **Cvetje v jeseni** z večdnevnim dogajanjem v Poljanah in ob dvorcu Visoko, ki so ga 1. septembra razglasili za spomenik državnega pomena. V Poljanah so obeležili 600-letnico nastanka župnije, v Leskovici pa 500-letnico posvetitve cerkve sv. Urha. Za občino je leto 2017 predstavljalo začetek novih velikih projektov in hkrati nadaljevanje oziroma zaključevanje večjih investicij.*

Dvorec Visoko spomenik državnega pomena

Ambient Visoške in Debeljakove domačije na Visokem je bil 1. septembra razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Redkost v slovenskem prostoru predstavlja dvogovor dveh posestev, dvorca Visoko (ki ga štejemo med najpomembnejše arhitekturne spomenike, saj pomeni višek kmečkega stavbarstva v drugi polovici 18. stoletja pri nas) in Debeljakove domačije. Visoko so zaznamovali tudi ljudje, ki so tam živeli: mogočna rodbina Kalanov ter dr. Ivan Tavčar z ženo Franjo. Z Visokim je povezana tudi povest *Cvetje v jeseni*, ki je leta 1917 začela izhajati v *Ljubljanskem zvonu*. Ob 100-letnici se je zvrstil niz večdnevnih dogodkov. V Kulturnem domu Poljane so 24. avgusta predstavili knjigo dramatizacije *Cvetja v jeseni*, in sicer v poljanskem narečju. V dvorcu na Visokem so 25. avgusta odprli dopolnjeno zbirko s knjižnico, večer je sklenil muzikal *Cvetje v jeseni*. Ob 120-letnici Tavčarjevega teniškega igrišča in 30-letnici Teniškega kluba Gorenja vas so 26. avgusta namenu predali teniško igrišče na travi in na njem odigrali celodnevni teniški turnir dvojic v belem in z lesenimi loparji. Izpred Vidma v Poljanah je 27. avgusta na 15-kilometrsko pot na Blegoš krenilo 300 pohodnikov po prvič predstavljeni poti *Cvetje v jeseni*. 28. avgusta, na Tavčarjev rojstni dan, so v kapelici nad grobnico 28. avgusta odkrili nov doprnski kip delo Metoda Frlica.

Doprnsni kip Ivana Tavčarja sta odkrila Alex Luckmann, predstavnik dedičev (levo), in župan Milan Čadež (desno). Med njima Metod Frlic, avtor kipa. *(hrani: arhiv Občine GVP)*

Prvič je po poti Cvetje v jeseni na Blegoš, ki sta jo v istoimenski povesti prehodila glavna lika Meta in Janez, krenilo kar 300 pohodnikov. *(hrani: arhiv Občine GVP)*

Beli tenis na Visokem. *(hrani: arhiv Občine GVP)*

600 let poljanske fare

Osrednja slovesnost praznovanja ob 600-letnici župnije Poljane je bila 17. septembra. Zgodovino župnije je predstavil dr. Metod Benedik, slavnostni govornik na svečani akademiji. Prvi vikariat je Poljanska dolina dobila pri cerkvi sv. Martina v Poljanah, ki se prvič omenja leta 1291. Leta 1296 viri navajajo vikarja, duhovnika, ki redno deluje pri tej cerkvi. Po letu 1368 so v Poljanah delovali t. i. večni vikarji, torej se je poljanski vikariat medtem povzdignil v vikariatno župnijo, ki pa je bila še podrejena starološki župniji. Prvo desetletje 15. stoletja in tudi

Slovesno mašo ob 600-letnici je daroval nadškof msgr. Stanislav Zore. *(hrani: arhiv Župnije Poljane)*

Ob 600-letnici župnije so blagoslovili tudi novozgrajeno kapelico pri Strojjarju. *(hrani: arhiv Župnije Poljane)*

še 16. stoletje sta bila za oglejski patriarhat zelo burna. Prav v tem času, leta 1417, je bil – očitno dobro delujoč – vikariat povzdignjen v samostojno župnijo, ki je obsegala, kot pove zapis iz leta 1486, 14 podružnic. Danes jih ima šest in vse so lepo obnovljene.

Izdali so zbornik *Stopinje v času (1417–2017)*, ki ga je soustvarjalo 23 piscev. Obenem so blagoslovili novozgrajeno in poslikano kapelo pri Strojjarju v središču Poljan.

500 pomladi leskovške cerkve

26. maja 1517 je cerkev sv. Urha v Leskovici posvetil kaprulanski škof Daniel de Rubeis. Točnih podatkov, kdaj je bila cerkev sezidana, ni. V pisnih virih je prvič omenjena leta 1291. Do leta 1735, ko je bil ustanovljen duhovni beneficij v Leskovici, je bila cerkev sv. Urha podružnica poljanske fare in ni imela svojega duhovnega pastirja. Goriški nadškof Karel Mihael Attems je leta 1762 v Leskovici ustanovil vikariat, leta 1853 pa je postala župnija.

Leskovicica iz zraka. *(hrani: arhiv Župnije Leskovicica)*

Ob jubileju so pripravili nekaj dogodkov: natečaj za najboljši logotip gesla jubileja *Naših 500 pomladi – pridi in poglej*, romanje na Brezje, majske šmarnice ob kapelicah. Osrednji dogodek je bila slovesna sv. maša 18. junija.

Kultura in turizem

Slovesnosti ob odkritju obeležja Luki Pintarju sta se udeležila oba njegova vnuka: Peter (levo) in Luka Pintar (desno). (hrani: arhiv TD Slajka Hotavlje)

Bernarda Buh, vodja Krajevne knjižnice Gorenja vas, je simbolno prevzela ključ novih prostorov. (hrani: arhiv Občine GVP)

Luki Pintarju, najznamenitejšemu Hotaveljcu, literarnemu zgodovinarju, jezikoslovcu in bibliotekarju, so domačini 15. oktobra, ob 160-letnici rojstva, postavili obeležje pred Zadrudnim domom na Hotavljah.

Pomemben dogodek je bila tudi ustanovitev Javnega zavoda za turizem in kulturo Poljanska dolina, ki ga je občina ustanovila iz dveh razlogov: za upravljanje in trženje Šubičeve hiše in dvorca Visoko ter spodbujanje in razvoj turistične ponudbe.

V nove prostore v mansardi obnovljenega Sokolskega doma se je preselila Krajevna knjižnica Gorenja vas, v uporabo so jih slovesno predali 22. junija. Sodobno opremljeni prostori privabljajo nove člane, povečujejo obisk in izposojajo knjižničnega gradiva ter širijo obknjižnične dejavnosti.

Velja omeniti tudi izid knjige *Moj kraj skozi čas* (2. del), ki opisuje življenja in ljudi v Krajevni skupnosti Sovodenj ter fari Nova Oselica.

Na OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi je spomladi potekalo Regijsko tekmovanje otroških in mladinskih pevskih zborov za Gorenjsko, kjer sta OPZ Poljane in OPZ Mavrica iz Gorenje vasi prejela srebrno, gorenjevaški mladinski pevski zbor pa zlato priznanje. Omeniti velja, da so učenci turističnega krožka Podružnične šole

Javorje ter TD Stari vrh 22. aprila predstavili novo pohodno pot, t. i. Meteoritkovo pot, s katero so gostovali tudi na festivalu *Turizmu pomaga lastna glava*; dobili so srebrno, učenci iz Poljan in s Sovodnja pa zlato priznanje.

Andreja Katič, ministrica za obrambo, in župan Milan Čadež sta 7. aprila podpisala najemno pogodbo o uporabi opuščenih prostorov v Todražu, dotlej v upravljanju ministrstva. Objekti nekdanjega Rudnika Žirovski Vrh so na voljo društvom in lokalnim podjetnikom.

Pomemben je tudi sporazum o sofinanciranju protipoplavne ureditve Poljan, ki so ga 12. aprila v Šubičevi hiši v Poljanah podpisali župan Milan Čadež, Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor, ter Tomaž Prohinar, direktor Direkcije RS za vode.

Gospodarstvo

Konec leta se je, po natanko 309 dneh gradnje, v nove prostore na 5.700 m² zazidalne površine v Industrijsko cono Dobje preselilo podjetje Polycom. 12 milijonov evrov vredno investicijo so končali predčasno, saj so skoraj podvojili vrednost naročil, zato sta bila selitev in nakup novih strojev nujna.

Zgolj 309 dni je bilo potrebnih za izgradnjo nove upravne stavbe podjetja Polycom.

(foto: Tina Dolenc)

Ceste ter komunalna infrastruktura

Prenovljenih je bilo več odsekov cest. V Lučinah so slovesno predali namenu prenovljen odsek državne ceste skozi vas. Obnova in širitev ter modernizacija cestišča je vključevala tudi ureditev pločnika z javno razsvetljavo ter ureditev dveh avtobusnih postajališč in prehoda za pešce pri šoli.

V sodelovanju z Direkcijo za infrastrukturo so v Poljanah zgradili novo križišče s povezavo na obstoječo staro cesto, ki pelje proti Dobju. Istočasno je občina vzpostavila novo prometno ureditev ob zunanjem igrišču OŠ Poljane. Pridobitev so namenu predali 24. novembra in je lepo zaokrožila tudi leto jubilejev poljanske osnovne šole. Zbrane je poleg ravnateljice in župana Občine Gorenja vas - Poljane

Ob praznovanju obletnice je OŠ Poljane obiskal predsednik republike Borut Pahor. Od leve: Metka Debeljak, ravnateljica, Borut Pahor, župan Milan Čadež in poslanec Žan Mahnič.

(foto: Jure Kumer)

Temeljno ploščo za novo telovadnico so odkrili (z leve proti desni): Bernard Strel, nadzornik del, župan Milan Čadež, Denis Pere, direktor podjetja Dema plus inženjering, Izidor Selak, ravnatelj šole in arhitekt Robert Potokar. (hrani: arhiv Občine GVP)

Na področju športa je treba omeniti ustanovitev Kolesarskega društva Belaunce, edinega v dolini, in odprtje novega družinskega parka Stari vrh.

Leto so zaznamovali dosežki naših športnikov in tradicionalne športne prireditve. Aljaž Luznar je postal državni prvak v gorskih tekih, Rebeka Oblak pa državna prvakinja v veleslalomu in državna podprvakinja v slalomu. Sandra Možina je na specialni olimpijadi v veleslalomu prejela bron.

Jubileji društev, priznanja občanom in druge pridobitve

Kulturno-umetniško društvo Sovodenj je obeležilo 70 let delovanja. Ustanovljeno je bilo leta 1947, vendar je bila kulturna dejavnost zelo živahna že prej, saj sta jo od leta 1927 gojila prosvetno društvo, s sedežem v Novi Oselici, in Sokolsko društvo, s sedežem na Sovodnju. Igralska sekcija Neč bat teater je jubileju dodala še desetletje uprizarjanja avtorskih predstav na domačem odru.

Priznanja je prejelo več naših občanov. Z nazivom *Mladi gospodar 2017* se lahko pohvali Jakob Dolinar iz Nove Oselice, prejemnik priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda je postal Janez Primožič iz Kopačnice. Med častne vodnike Planinske zveze Slovenije so sprejeli tudi Francija Fortuno in Draga Trčka, člana PD Gorenja vas. Branko Mur je v Železnikih v zahvalo za operativno delo v jamarški reševalni službi in aktivno opravljanje nalog gospodarja opreme za celotno JRS prejel srebrni znak Civilne zaščite.

Statistika

Velja tudi poudariti, da samo v treh občinah v Sloveniji, to je Železnikih, Cerkljah na Gorenjskem in Žireh, prebivalci živijo bolje kot v Občini Gorenja vas

nagovoril tudi predsednik republike Borut Pahor, častni gost večera.

Veliko del, pomembnih za kakovostnejše življenje občanov, je bilo v preteklem letu opravljenih tudi na javnih vodovodih.

Investicije v šolstvo, šport

21. marca so odkrili temeljni kamen za gradnjo šolske športne dvorane ob OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Gradnjo financira občina skupaj s sredstvi Eko sklada in Fundacije za šport. Pripravljalna dela na gradbišču so stekla 16. aprila. Objekt z zunanjim igriščem, parkirišči, intervencijsko potjo ter novo kotlovnico naj bi bil zaključen jeseni 2018.

- Poljane; tako so na podlagi analize 41 kazalnikov, združenih v pet glavnih skupin, lani ugotovili v reviji *Moje finance*.

In še nekaj drugih statističnih podatkov. Lani se je število prebivalcev v občini povečalo za 46, na 7.527 ljudi. S tem se po velikosti uvrščamo na 70. mesto med 210 občinami v Sloveniji. Starih najmanj 90 let je 44, med njimi je pet moških. V občini živi tudi ena stoletnica. Novembra je bilo zaposlenih 3.375 občanov oziroma 171 več kot isti mesec leta 2016. Za več kot četrtino, na 235 oseb, se je povečalo število mladih med 15. in 24. letom, ki so delali, aktivnih je bilo 46 starejših od 60 let, leto pred tem 14 manj.

Decembra je bila v občini 4 % stopnja brezposelnosti, kar je dvakrat manj od slovenskega povprečja. Delo je iskalo 141 ljudi.

Kot zanimivost dodajmo še, da so v Kovskem Vrhu poljanski lovci v začetku novembra uplenili medveda, kar je bil prvi odstrel te živali na tem območju v zgodovini organiziranega lova, torej v zadnjih 70 letih.

VIRI:

Podblegашke novice, 2017.

Objave na spletni strani Občine Gorenja vas - Poljane: www.obcina-gvp.si.

Gorenjski glas : *Gorenjska* 2017. Letopis.

Občina Gorenja vas - Poljane v letu 2017. Publikacija Občine Gorenja vas - Poljane, marec 2018.

Milič, Marja: *Moje Finance razkrivajo: Kje v Sloveniji se najboljše živi?* Pridobljeno 5. 4. 2018, na <https://www.finance.si/8854049>.